

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ได้มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กอายุ 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาล ชั้นปีที่ 2 จำนวน 98 คน ของโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะดังนี้

1.1.1 เป็นโรงเรียนอนุบาลเอกชน ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ผู้ปกครองของเด็กส่วนใหญ่ มีอาชีพค้าขาย และฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางถึงดี

1.1.2 มีการอบรมเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก และการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็ก ให้แก่บุคลากรของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

1.1.3 เป็นโรงเรียนมีนโยบายการจัดการเรียนการสอนแบบเตรียมความพร้อม ผู้วิจัยพิจารณาเลือกประชากรที่ใช้ในการวิจัยจากโรงเรียนอนุบาลที่มีผู้บริหารและครู ให้ความร่วมมือสนับสนุน และเห็นความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 40 คน

เหตุผลที่เลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยอนุบาลอายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุบาลชั้นปีที่ 2 เพราะเด็กในวัยนี้มีความสามารถในการรับรู้อารมณ์ต่างๆ ทางสีหน้าที่แสดงออกทางอารมณ์ต่างกัน มีความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาพูดเพื่อแสดงความคิดเห็นของตน ช่วยเหลือตนเองและทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเองได้ ดังนั้นจึงเหมาะที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ซึ่งมีผู้วิจัยดำเนินการสอนเพียงผู้เดียว

การสุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าสู่การทดลองใช้การจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ต่อความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล มีขั้นตอนในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 ทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากได้ห้องเรียน 2 ห้องเรียน จากจำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียน 63 คน หลังจากนั้น คัดเลือกจากทะเบียนประวัติ และคัดเลือกเด็กอายุ 4-5 ปี ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจเดียวกัน และสถานภาพทางครอบครัวที่มีพ่อแม่อยู่ด้วยกัน เพื่อคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

1.2.2 นำแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ มาทดสอบกับเด็ก สรุปผลคะแนนความรอบรู้ทางอารมณ์ของแต่ละคน

1.2.3 จากนั้นทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม โดยนำผลที่ได้ไปจับคู่คะแนน กำหนดให้คะแนนความรอบรู้ทางอารมณ์ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน และมีจำนวนเด็กชายและเด็กหญิงในแต่ละกลุ่มใกล้เคียงกัน ทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เพื่อให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ แบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน แบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ และแบบสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน

แบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความรอบรู้ทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้อารมณ์ของตนในเด็กวัยอนุบาล ก่อนและหลังการทดลอง ในอารมณ์ต่อไปนี้ คือ อารมณ์โกรธ อารมณ์กลัว อารมณ์เศร้าและอารมณ์สนุกสนานร่าเริง แบบทดสอบนี้เป็นแบบวัดเชิงรูปภาพ (Non-Verbal Test) ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ให้ แล้วสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึกที่เกิดขึ้น แบบทดสอบมีทั้งหมด 8 ข้อ ทำการทดสอบด้วยวิธีการสัมภาษณ์ แบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ช่วงเวลา โดยใช้เวลาทั้งหมด 50 นาที เนื้อหาในแบบทดสอบแต่ละข้อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านความสามารถในการระบุและบอกอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้ เป็นการกำหนดสถานการณ์ โดยให้เด็กที่รับการทดสอบเลือกภาพที่ตรงกับอารมณ์ที่เกิดของตนเพียงภาพเดียว และบอกอารมณ์ที่เกิดขึ้น ภายหลังจากได้ฟังสถานการณ์นั้น

ตอนที่ 2 ด้านความสามารถในการบอกสาเหตุของการเกิดอารมณ์ได้ เป็นแบบคำถามปลายเปิด โดยเด็กที่ได้รับการทดสอบบอกสาเหตุของการเกิดอารมณ์นั้น ภายหลังจากชมสถานการณ์ที่กำหนดให้จากตอนที่ 1

เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 1 และตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้คือ

2 หมายถึง คำตอบถูกต้องชัดเจน ได้ใจความ

1 หมายถึง คำตอบใกล้เคียง ได้ใจความบางส่วน

0 หมายถึง ไม่สามารถตอบได้ นั่งเฉยๆ หรือคำตอบไม่ตรงประเด็น

(ตัวอย่างของแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และเกณฑ์การให้คะแนน มีในภาคผนวก ค หน้า 134)

การสร้างแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนในเด็กวัยอนุบาล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษา เอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบวัดประเมินอารมณ์ต่างๆ ในเด็กวัยอนุบาลและแบบวัดประเมินความฉลาดทางอารมณ์
2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนในเด็กวัยอนุบาล และเกณฑ์การให้คะแนน
3. นำแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับเด็กวัยอนุบาลอายุ 4-5 ปี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน พิจารณาความเหมาะสมของภาษา และแนวทางในการตอบแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนในเด็กวัยอนุบาล
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนจากการทดลองใช้ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนการใช้ภาษาและแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้แก้ไขข้อคำถามบางข้อและปรับเวลาที่ใช้ในการทดสอบ
5. นำแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน ที่ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน และปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับเด็กอายุ 4-5 ปี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่โรงเรียนอนุบาลพันธพิศวัฒนา
6. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนในเด็กวัยอนุบาล ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ครอนบาค (Cronbach, 1951 cite in Aiken, 1991) จากผลการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนในเด็กวัยอนุบาลมีค่าความเที่ยง .78 หลังจากนั้นได้ตรวจวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากโดยใช้เทคนิค 33% พบว่ามีความยากตั้งแต่ .54-.79 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .4 ขึ้นไป จำนวน 7 ข้อ มีข้อสอบจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 6 (มีค่าความยาก .66 และอำนาจจำแนก .16) ที่ต้องแก้ไขปรับปรุงเนื่องจากต้องใช้ข้อทดสอบทั้งฉบับเพื่อวัดให้ครบทุกด้าน
7. ปรับปรุงและนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับเด็กอายุ 4-5 ปี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่โรงเรียนอนุบาลพันธพิศวัฒนา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเดิม จำนวน 10 คน และนำผลการทดสอบมาตรวจวิเคราะห์รายข้อ ด้วยวิธีตามข้อ 6 ได้แบบทดสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ .41-. 66 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .4 ขึ้นไป แล้วคำนวณค่าความเที่ยงของแบบ

ทดสอบตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบ การตระหนักรู้ทางอารมณ์ของตน มีค่าความเที่ยง .88

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์

แบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อ วัดความรอบรู้ทางอารมณ์ ด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล ก่อนและหลังการทดลอง ในอารมณ์ดังต่อไปนี้ คือ อารมณ์โกรธ อารมณ์กลัว อารมณ์เศร้า และอารมณ์สนุกสนานร่าเริง แบบทดสอบนี้เป็นการกำหนดสถานการณ์จำลองในการสื่อสาร ด้านอารมณ์ โดยผู้วิจัยจัดทำเป็นวิดีโอ 8 ข้อ ทำการทดสอบด้วยวิธี การสัมภาษณ์ แบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ช่วงเวลา โดยใช้เวลาในการทดสอบรวมทั้งหมด 50 นาที เนื้อหาในแบบทดสอบแต่ละข้อ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ด้านความสามารถในการเป็นผู้ฟังที่ดี เป็นแบบคำถามปลายเปิด โดยเด็กที่ รับการทดสอบบอกสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากชมสถานการณ์ในวิดีโอ

ตอนที่ 2 ด้านความสามารถในการใช้คำพูดที่เหมาะสมตามวัย เป็นแบบคำถาม ปลายเปิด โดยเด็กที่รับการทดสอบบอกความคิดเห็นของตนเองที่เกิดขึ้น ภายหลังจากชมสถานการณ์ ในวิดีโอ

เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 1 และตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้คือ

- 2 หมายถึง คำตอบถูกต้องชัดเจน ได้ใจความ
- 1 หมายถึง คำตอบใกล้เคียง ได้ใจความบางส่วน
- 0 หมายถึง ไม่สามารถตอบได้ นั่งเงียบ หรือคำตอบไม่ตรงประเด็น

ตอนที่ 3 ด้านความสามารถในการแสดงออกทาง สีหน้า ท่าทาง และน้ำเสียงเป็น แบบกำหนดคำตอบให้เลือกตอบ มี 2 ตัวเลือก โดยเด็กที่รับการทดสอบเลือกตอบเพียงคำตอบ เดียว

เกณฑ์การให้คะแนนตอนที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้คือ

- 1 หมายถึง คำตอบถูกต้อง
- 0 หมายถึง ไม่สามารถตอบได้ นั่งเงียบ หรือคำตอบไม่ถูกต้อง

(ตัวอย่างของแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ และเกณฑ์การให้ คะแนนมีในภาคผนวก ค หน้า 155)

การสร้างแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษา เอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบวัดประเมินอารมณ์ต่างๆ ในเด็กวัยอนุบาล และแบบวัดประเมินความฉลาดทางอารมณ์
2. สร้างแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล และเกณฑ์การให้คะแนน
3. นำแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาลที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับเด็กอายุ 4-5 ปี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของภาษา และแนวทางในการตอบแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์จากการทดลองใช้ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนการใช้ภาษาและแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้แก้ไขข้อคำถามบางข้อและปรับเวลาที่ใช้ในการทดสอบ
5. นำแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ที่ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน และปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับเด็กอายุ 4-5 ปี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่โรงเรียนอนุบาลพันธพิศวัฒนา
6. หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารของตนในเด็กวัยอนุบาล ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ครอนบาค (Cronbach, 1951 cited in Aiken, 1991) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล มีค่าความเที่ยง .78 หลังจากนั้นได้ตรวจวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก โดยใช้เทคนิค 33% พบว่ามีความยากตั้งแต่ .33-.63 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 7 ข้อ มีข้อสอบจำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 2 (มีค่าความยาก .33 และอำนาจจำแนก .13) ที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เนื่องจากต้องใช้ข้อทดสอบทั้งฉบับเพื่อวัดให้ครบทุกด้าน
7. ปรับปรุงและนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับเด็กอายุ 4-5 ปี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่โรงเรียนอนุบาลพันธพิศวัฒนา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเดิม จำนวน 10 คน และนำผลการทดสอบมาตรวจวิเคราะห์รายข้อ ด้วยวิธีตามข้อ 6 ได้แบบทดสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ .43-.60 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป แล้วคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารของตนในเด็กวัยอนุบาล มีค่าความเที่ยง .85

2.3 แบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล

แบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาลนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ ในอารมณ์ดังต่อไปนี้ คือ อารมณ์โกรธ อารมณ์กลัว อารมณ์เศร้าและอารมณ์สนุกสนานร่าเริง แบบบันทึกการสังเกตนี้เป็นการบันทึกพฤติกรรมแบบตรงไปตรงมา (anecdotal record) ผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึกความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็ก ด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ในขณะที่ทำการทดลอง โดยศึกษาจากลักษณะพฤติกรรมที่ใช้ในการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ ทำการสังเกตพฤติกรรมขณะที่อยู่ในห้องเรียนสัปดาห์เว้นสัปดาห์ เป็นเวลา 10 สัปดาห์

การสร้างแบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและการใช้แบบบันทึกพฤติกรรมรวมทั้ง พัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กอายุ 4-5 ปี ทางด้านอารมณ์โกรธ กลัว เศร้า และสนุกสนานร่าเริง
2. สร้างแบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล
3. นำแบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาลที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้แก้ไขลักษณะพฤติกรรมในบางข้อที่ใช้ในการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์
4. นำแบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาลที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับเด็กอายุ 4-5 ปีที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการเกิดพฤติกรรม และแนวทางในการบันทึกพฤติกรรม
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางอารมณ์ จากการทดลองใช้แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้ง แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ฉบับสมบูรณ์

3. การสร้างแผนการสอน

แผนการสอนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 แผนการสอน คือ แผนการสอนกลุ่มทดลองซึ่งเป็นแผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมความรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล และแผนการสอนกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ ดังนี้

3.1 แผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมความรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล ได้พัฒนาแนวทางของกิจกรรมโดยอาศัยหลักการพื้นฐานและวัตถุประสงค์ของ DeVries และ Zan (1994) และทฤษฎีการเรียนรู้ของ Piaget (1962) ซึ่งมีแนวคิดดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ส่งเสริมกิจกรรมการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในชั้นเรียน
2. ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา โดยการสร้างข้อตกลงร่วมกัน
3. ให้เด็กได้มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นขณะทำกิจกรรม และหาข้อตกลงเพื่อมิให้ความขัดแย้งเกิดขึ้นอีก
4. ให้เด็กทุกคนมีโอกาสร่วมกิจกรรมที่ตนสนใจ
5. ลดบทบาทครูในการดำเนินกิจกรรมให้น้อยลง

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมความรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล จำนวน 40 แผนตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ในด้านต่างๆดังนี้
 - 1.1 ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)
 - 1.2 ความรู้ทางอารมณ์ (Emotional Literacy)
 - 1.3 พัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมในเด็กวัย 4-5 ปี
 - 1.4 การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์
2. นำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์ และเป็นพื้นฐานในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาลในลำดับต่อไป
3. สร้างกรอบแนวคิดองค์ประกอบความรู้ทางอารมณ์ในด้านการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดขององค์ประกอบความรู้ทางอารมณ์ในด้านการ
ตระหนักรู้อารมณ์ของตน และด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์

องค์ประกอบความรู้ทางอารมณ์	ความหมาย/พฤติกรรมย่อย
<p>การตระหนักรู้อารมณ์ของตน</p> <p>ความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์</p>	<p>พฤติกรรมที่แสดงออกถึง การรู้คิดเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด ความเป็นไปได้ และความคิดต่างๆทางอารมณ์ของตน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การบอกสาเหตุของการเกิดความรู้สึกนั้น 2) ความสามารถระบุและบอกอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้ <p>พฤติกรรมที่แสดงออกทางอารมณ์ของตน ให้ผู้อื่นทราบอย่างเหมาะสม ตามการรับรู้ของเด็ก ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง และน้ำเสียง เพื่อบ่งบอกอารมณ์ของตนให้ผู้อื่นทราบอย่างเหมาะสม 2) ความสามารถในการเป็นผู้ฟังที่ดี 3) ความสามารถในการใช้คำพูดที่เหมาะสม

4. สร้างกรอบแนวคิดการจัดประสบการณ์แก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนาความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล โดยยึดแนวคิดและทฤษฎีที่สังเคราะห์ได้ในข้อ 2

5. สร้างแผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ในด้านการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ จำนวน 40 แผน

5.1 หน่วยอารมณ์โกรธ จำนวน 10 แผน

5.2 หน่วยอารมณ์กลัว จำนวน 10 แผน

5.3 หน่วยอารมณ์เศร้า จำนวน 10 แผน

5.4 หน่วยอารมณ์สนุกสนานร่าเริง จำนวน 10 แผน

6. นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

7. นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับเด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่โรงเรียนอนุบาลพันธพิศวัฒนา

8. นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเป็นแผนการสอนฉบับสมบูรณ์

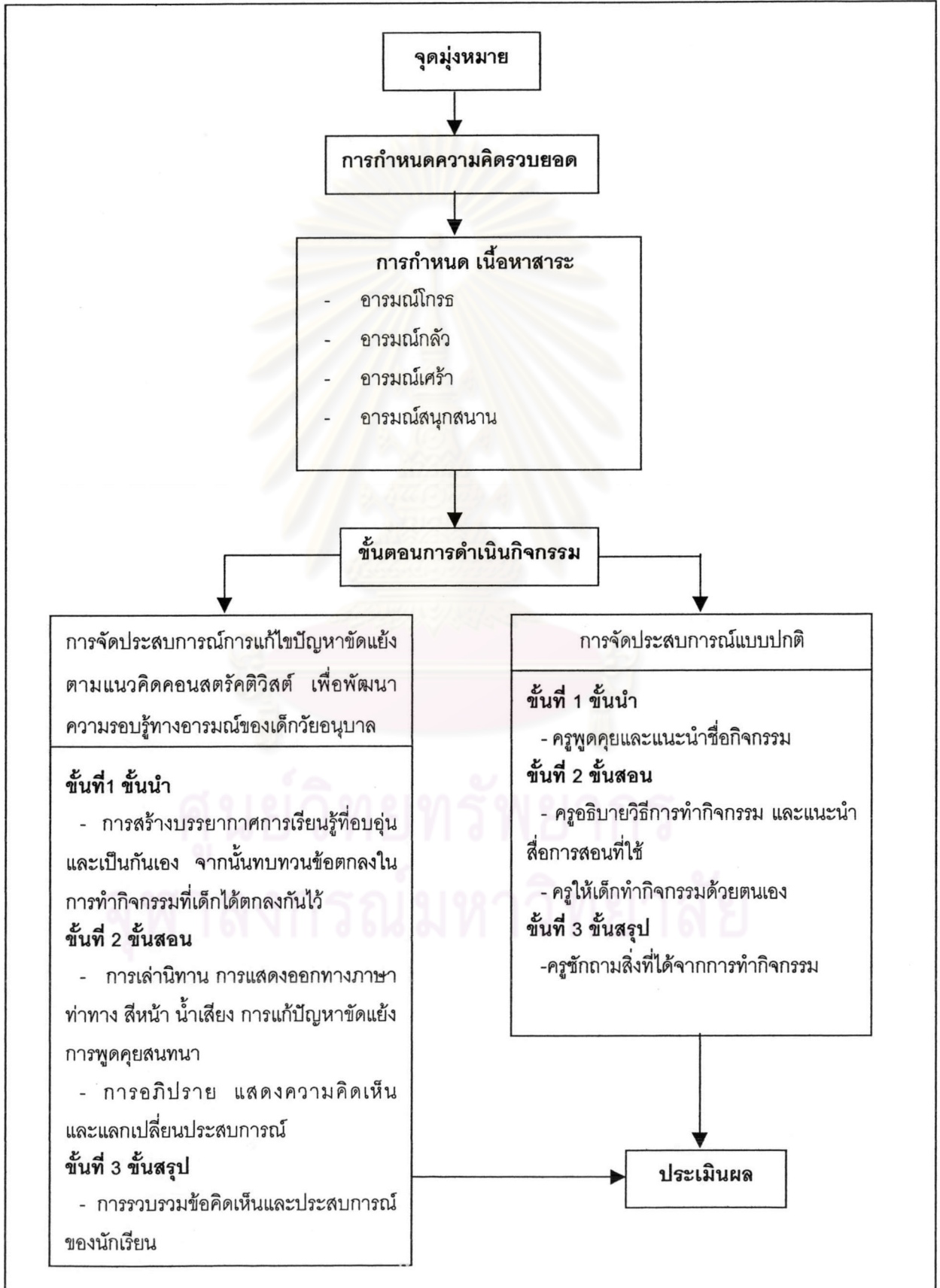
3.2 แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ จำนวน 40 แผน ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติให้สอดคล้องกับเนื้อหาของแผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์โดยการใช้กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ มีการกำหนดจุดประสงค์ การจัดกิจกรรม เนื้อหาการจัดกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมและการประเมินผล ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ครูเป็นผู้กำหนด อธิบายและสาธิตให้เด็ก
2. ให้เด็กทุกคนร่วมกิจกรรมตามวิธีการ และข้อตกลงในการทำกิจกรรมที่ครูกำหนด
3. เป็นการดำเนินกิจกรรมที่เด็กศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนในศูนย์การเรียนรู้ที่ครูจัดไว้ให้
4. เป็นการดำเนินกิจกรรม ที่ครูเป็นผู้ดูแล ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้เรียน ในการทำกิจกรรมต่างๆ และประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ จำนวน 40 แผน ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ และหลักสูตร ที่โรงเรียนจัดทำขึ้น รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการสร้างแผนการสอน
2. ผู้วิจัยนำแผนการสอนที่จัดทำสำหรับกลุ่มทดลอง มาปรับใช้เป็นแผนการสอนปกติตามแนวการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ ซึ่งดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในการเรียนรู้ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับเด็ก แบ่งออกเป็น ศูนย์การเรียนรู้ต่างๆ จัดเตรียมกิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ และขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบ ศูนย์การเรียนรู้ จำนวน 40 แผนการสอน
3. นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแผนการสอนไปทดลองใช้กับเด็กชั้นอนุบาล 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ที่โรงเรียนอนุบาลพันธ์พิศวัฒนา
5. นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งเป็นแผนการสอนฉบับสมบูรณ์

แผนภูมิที่ 1 เปรียบเทียบกรอบความคิดในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัด
ประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เพื่อพัฒนา
ความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบรายละเอียดของขั้นตอน และการดำเนินกิจกรรม

<p>การจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล</p>	<p>การจัดประสบการณ์แบบปกติ</p>
<p>ขั้นนำ</p> <p>การสร้างบรรยากาศของความเป็นกันเอง</p> <p>1.ครูสร้างบรรยากาศการเป็นกันเอง อบอุ่น มีอิสระ โดยครูพูดทักทายเด็ก สนทนา ชักถาม และอาจจะมีกิจกรรมนำไปสู่การเรียนการสอน เช่น ต่อภาพตัดต่อ การเล่นหุ่นมือ การท่ายปัญหา เป็นต้น เพื่อชักชวนให้เด็กได้ตอบคำถาม หรือพูดเป็นรายบุคคล และเพื่อให้เด็กกล้าแสดงออกมาร่วมกิจกรรมหน้าชั้นเรียน</p> <p>2.ครูส่งเสริมให้เด็กได้สร้างข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินกิจกรรม เช่น ไม่พูดเสียงดัง ยกมือก่อนถามคำถาม เป็นต้น</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>3.ครูสอนโดยใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามลำดับขั้นที่ได้วางไว้ 5 ขั้น สอนวันละ 1 ลำดับขั้น ต่อเนื่องกันไปจนครบ 5 ขั้น ดังนี้คือ</p> <p>ขั้นที่ 1 การเรียนรู้การแสดงออกทางด้านอารมณ์ทั้งทางสีหน้า ท่าทาง และน้ำเสียงจากการเลียนแบบบุคคลในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เคยพบและจากแผ่นภาพหรือวิดีโอที่เกี่ยวกับการแสดงอารมณ์ต่างๆ</p> <p>ขั้นที่ 2 การฟังนิทานที่มีปัญหาขัดแย้งและการแก้ไขปัญหาคัดแย้งในนิทานตาม ความรู้สึกของเด็ก</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>1.การเตรียมตัวเด็กเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ และพร้อมที่จะเรียนรู้โดยครูสนทนา ชักถาม และแนะนำชื่อกิจกรรม</p> <p>ขั้นสอน</p> <p>2. ครูนำสื่อการสอนมาให้เด็กดู</p> <p>3. ครูอธิบายถึงวิธีการทำกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้</p> <p>4. ครูให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองในการทำกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้</p>

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบรายละเอียดของขั้นตอน และการดำเนินกิจกรรม (ต่อ)

<p>การจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล</p>	<p>การจัดประสบการณ์แบบปกติ</p>
<p>ขั้นที่3 ครูกำหนดปัญหาคัดแย้งให้เด็ก จากนั้นเด็กเลือกปัญหาและช่วยกันแก้ไขปัญหาคัดแย้งนั้น</p> <p>ขั้นที่4 การเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาคัดแย้งในชีวิตประจำวัน และวิธีการแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม</p> <p>ขั้นที่5 การสรุปข้อตกลงเกี่ยวกับหลักการในการปฏิบัติเมื่อเกิดปัญหาคัดแย้ง</p> <p>4.การอภิปรายแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์</p> <p>ครูใช้คำถามช่วยกระตุ้นให้เด็กคิดและทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่สอน เพื่อนำไปสู่การอภิปราย โดยเด็กอภิปรายเสนอข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ของตน</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูพูดทบทวน คำตอบของการแสดงความคิดเห็นของเด็กแต่ละคน และแนะแนวทางเพื่อให้ได้ข้อสรุปของกลุ่มอย่างเป็นเอกฉันท์ โดยครูแสดงความเป็นมิตรให้เด็กเกิดความไว้วางใจ เช่น การใช้คำพูดอย่างสุภาพนุ่มนวล ให้เด็กได้เสนอความคิดเห็นครบทุกคน</p>	<p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูเป็นผู้สรุปและซักถามเด็กถึงสิ่งที่เด็กได้จากการทำกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้</p>

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทครูและบทบาทเด็ก

การจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาดัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล	การจัดประสบการณ์แบบปกติ
<p>บทบาทครู</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ครูมีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะ ส่งเสริมสนับสนุน ให้เด็กสร้างความรู้สึกในเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ด้วยตนเอง รวบรวม ข้อมูลคาดคะเนสิ่งที่น่าสนใจ เตรียมคำถาม สร้างสมมติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กสนใจ เช่น จากภาพในวิดีโอ สโนว์ไวท์รู้สึกอย่างไร เด็กๆทราบได้อย่างไร 2.ครูพูดคุย ชักถาม ในเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์อย่างเปิดเผย และช่วยกระตุ้นให้เด็กค้นหา คำพูดเรียกชื่อความรู้สึก 3.ครูกระตุ้นให้เด็กคิดแก้ปัญหาโดยแสดงความคิดเห็นแสดงความรู้สึกที่มีเกี่ยวกับปัญหา เพื่อนำไปสู่การหาข้อตกลงร่วมกัน เช่น ครูสนทนาชักถามเด็ก อาจใช้หนังสือ เกม เรื่องตลกๆ รวมไปถึงปัญหาในห้องเรียน เช่น การแย่งอุปกรณ์ การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามข้อตกลง เป็นข้อเสนอแนะในการอภิปราย 4.ครูลดบทบาทของตนเองให้น้อยลง ในการดำเนินกิจกรรม และเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นในทุกๆ เรื่อง 5.ครูเป็นผู้ช่วยเด็กในการขจัดความขัดแย้ง ขณะทำกิจกรรมให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยให้เด็กแสดงออกถึงการตระหนักรู้ในอารมณ์ของตน และเป็นผู้คิดวิธีหรือข้อตกลง เพื่อไม่ให้ความขัดแย้งเพิ่มมากขึ้น 	<p>บทบาทครู</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.ครูเป็นผู้คิดกิจกรรม และเตรียมกิจกรรม ให้เด็ก 2.ครูควบคุมให้เด็กทำกิจกรรมตามที่กำหนด ให้ถูกต้องและเป็นระเบียบ 3.ครูเป็นผู้กำหนดและจัดเนื้อหาการสอน ด้วยวิธีการสอนเป็นศูนย์การเรียน ครูกำหนด สื่อการเรียนและการดำเนินกิจกรรมเอง 4.เมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นในชั้นเรียน ครูจะเป็นผู้ตัดสินใจปัญหาด้วยตนเอง โดยอ้างกฎและความถูกต้อง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทครูและบทบาทเด็ก (ต่อ)

<p>การจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาคัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล</p>	<p>การจัดประสบการณ์แบบปกติ</p>
<p>6. ครูเป็นผู้แนะนำกิจกรรมและให้ข้อมูลประกอบกัน ครูช่วยเหลือให้เด็กเกิดความคิดด้วยตนเอง และสนับสนุนให้เด็กมีการสื่อสารด้านอารมณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น</p> <p>บทบาทเด็ก</p> <p>1. เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น</p> <p>2. เด็กเล่นและปฏิบัติร่วมกัน ด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นของตน และตัดสินใจหาข้อตกลงของกลุ่ม</p> <p>3. เด็กช่วยกันระดมความคิดและแสดงออกถึงการสื่อสารด้านอารมณ์เพื่อขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ขณะทำกิจกรรม รวมทั้งปัญหาขัดแย้งที่ครูกำหนดให้และจากประสบการณ์ของเด็กหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อไม่ให้ สถานการณ์ของความขัดแย้งเกิดขึ้นอีก</p> <p>สภาพแวดล้อม</p> <p>1. มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เป็นมิตร อบอุ่น มีอิสระ</p> <p>2. มีการพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้สึกที่เกิดขึ้นระหว่างเด็กกับเพื่อน หรือเด็กกับครู</p>	<p>บทบาทเด็ก</p> <p>1. เด็กเป็นผู้ที่ได้รับข้อมูลเนื้อหาจากการทำกิจกรรมที่ครูกำหนดให้</p> <p>2. เด็กปฏิบัติตามข้อตกลงและข้อกำหนดที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น</p> <p>สภาพแวดล้อม</p> <p>1. มีบรรยากาศที่ไม่เป็นอิสระ เด็กต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่ครูสร้างขึ้น</p> <p>2. มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเด็กกับครูในช่วงสรุปของการทำกิจกรรม</p>

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างก่อนทดลอง ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ดำเนินการทดลองสอนกับกลุ่มทดลองด้วยแผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ และกลุ่มควบคุมด้วยแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ ที่จัดทำขึ้นโดยผู้วิจัยทำการสอนด้วยตนเองทั้งสองกลุ่ม ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง กิจกรรมละ 30 นาที ในช่วงเวลา 09.00-09.30 น. และ 10.00 -10.30 น. สลับกันทั้งสองกลุ่ม และทำการสังเกตพฤติกรรมด้วยแบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล สังเกตสัปดาห์เว้นสัปดาห์ เป็นเวลา 10 สัปดาห์

4.3 นำแบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างหลังทดลอง ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

ตารางที่ 4 ช่วงเวลาและขั้นตอนดำเนินการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาขัดแย้งตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล

ช่วงเวลา	ขั้นตอนการดำเนินการ
1 เดือนก่อนทำการทดลอง	ผู้วิจัยศึกษาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ และหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น รวมทั้งช่วยเหลือกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคย ระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม
สัปดาห์ที่ 1 วันจันทร์-วันศุกร์	ผู้วิจัยดำเนินการวัดความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ วิเคราะห์และคิดเป็นคะแนนความรอบรู้ทางอารมณ์ก่อนทดลอง

(ต่อ)

ตารางที่ 4 ช่วงเวลาและขั้นตอนดำเนินการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาลดแรง
ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็ก
วัยอนุบาล(ต่อ)

ช่วงเวลา	ขั้นตอนการดำเนินการ
<p>สัปดาห์ที่ 2 – 11 วันจันทร์ – วันศุกร์</p>	<p>1. ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาลดแรงตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์กับกลุ่มทดลอง และสอนตามแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติกับกลุ่มควบคุม</p> <p>2. การจัดประสบการณ์การแก้ไขปัญหาลดแรงตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาความรอบรู้ทางอารมณ์ มีลำดับขั้นดังนี้คือ</p> <p> ขั้นที่1 การเรียนรู้การแสดงออกทางด้านอารมณ์ทั้งทางสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง จากการเลียนแบบบุคคลต่างๆที่เคยพบ และจากแผ่นภาพ หรือวิดีโอที่เกี่ยวกับการแสดงอารมณ์ต่างๆ</p> <p> ขั้นที่2 การฟังนิทานที่มีปัญหาลดแรง และการแก้ไขปัญหาลดแรงในนิทานตามความรู้สึกของเด็ก</p> <p> ขั้นที่3 ครูกำหนดปัญหาลดแรงให้เด็ก จากนั้นเด็กเลือกปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาลดแรงนั้น</p> <p> ขั้นที่4 การเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาลดแรงในชีวิตประจำวัน และวิธีการแก้ไขปัญหาลดแรงตามความคิดของสมาชิกภายในกลุ่ม</p> <p> ขั้นที่5 การสรุปข้อตกลงเกี่ยวกับหลักการในการปฏิบัติเมื่อเกิดปัญหาลดแรง</p> <p>3. ช่วงเวลาของการสอนกำหนดตามหน่วยดังนี้คือ</p> <p> สัปดาห์ที่ 2-3 อารมณ์และความรู้สึก</p> <p> สัปดาห์ที่ 4-5 หน่วยอารมณ์โกรธ</p> <p> สัปดาห์ที่ 6-7 หน่วยอารมณ์กลัว</p> <p> สัปดาห์ที่ 8-9 หน่วยอารมณ์เศร้า</p> <p> สัปดาห์ที่ 10-11 หน่วยอารมณ์สนุกสนานร่าเริง</p> <p>*ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็ก โดยทำการสังเกต สัปดาห์เว้นสัปดาห์ *</p>
<p>สัปดาห์ที่ 12 วันจันทร์-วันศุกร์</p>	<p>ผู้วิจัยดำเนินการวัดความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ วิเคราะห์และคิดเป็นคะแนนความรอบรู้ทางอารมณ์หลังทดลอง</p>

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยนำผลจากการใช้แบบทดสอบการตระหนักรู้อารมณ์ของตนและแบบทดสอบความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ในเด็กวัยอนุบาล มาให้คะแนนตามที่กำหนด แล้วนำคะแนนที่ได้ก่อนและหลังทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คำนวณค่าที่แบบ Independent เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ในด้านการตระหนักรู้อารมณ์ของตน และด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานของเด็กและแบบบันทึกการสังเกตความรอบรู้ทางอารมณ์ของเด็กวัยอนุบาล ด้านความสามารถในการสื่อสารด้านอารมณ์ และนำผลที่ได้จากการสังเกตมาประกอบการอภิปรายผลการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย